

8

DURUMSALLIK YAKLAŞIMI

Arman Nalçacıer

İstanbul Ticaret Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İşletme Anabilim Dalı

1. GİRİŞ

Neo-klasik ve klasik yaklaşımların organizasyon problemlerinin çözümünde yetersiz kaldığı için 1950’li yılların sonlarına doğru organizasyon konularına farklı bir şekilde bakılmaya başlanmıştır. Önceki yaklaşımların temel fikrini oluşturan “organizasyon ilkeleri”ni geliştirmek ve “en iyi organizasyon yapısı”nı kurmak yerine, yeni yaklaşımlar her yer ve her anda geçerliliği olmayan organizasyon yapısı olduğu, organizasyon tamamlayan her şeyin “koşullara bağlı” olduğu fikrini temel almıştır. Bunun sonucunda örgütün yapısı ve çevre şartları ile örgütsel davranış, büyüklük ve teknolojiyle ilişkisi ağırlıklı olarak incelenmeye başlanmıştır.

Klasik Yaklaşım’ın önemle üzerinde durduğu üç ana konudan, “etkinliği F. Taylor ve Bilimsel Yönetim düşüncesini destekleyenler; “genel ilkeleri” H. Fayol ve Yönetim Süreci Yaklaşım’ını destekleyenler, ve “en iyi örgütsel yapı” konusunu da M. Weber ve Bürokrasi Yaklaşımı’nı destekleyenler ayrıntılı incelemişlerdir. Böylece, üç konu ile alakalı olarak iddia edilen, her yerde geçerli yönetim ve organizasyon ilkelerinin uygulanmasıyla beraber “en iyi organizasyon” yapısı olarak açıklanmıştır (Genç, 2005, Koçel, s. 266).

Klasik ve neo-klasik yaklaşımlar örgüt yapısını ve ilkelerine yoğunlaşmalarına rağmen, durumsallık yaklaşımı şartlarla alakalıdır. Klasik olarak örgüt, he-

SONUÇ

Durumsallık yaklaşımının teknolojiyle ilgili olan ilişkileri bu çalışmalarla daha da önem kazanmıştır, bu araştırmalar günümüzde de devam etmektedir.

Organizasyonun sahip olduğu teknoloji organizasyonun yapısıyla yakından ilişkilidir. Diğer bir ifadeyle her farklı teknoloji bir organizasyon yapısı gerektirmektedir.

Teknolojiyle ilgili yapılan bu çalışmalardan çıkarılabilecek sonuç, organizasyon yapısının bütününde ve organizasyon da kullanılan türlü idari süreçlerinin etkinliğinde, teknolojinin çok önemli bir yere sahip olduğudur. Organizasyonun faydalandığı teknoloji çeşidine göre farklı bir organizasyon yapısı uygun olacaktır. Böylece durum ve şartlar kendine has bir organizasyon yapısı gerektirecektir. Klasik yaklaşımın söylediği gibi, yalnızca belirli ilkeleri takip ederek her organizasyon için geçerli en iyi organizasyon yapısına varmak mümkün olmayacaktır.

KAYNAKÇA

- Dunkerley, D. (1972). *The Study Of Organizations*.
- Genç, K. Y. (2005). *Durumsallık Yaklaşımı ve bir Uygulama*. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı İşletme Programı.
- James Gibson, J. I. (1997). *Fundamentals of Management*.
- Miles, R. (1980). *Macro Organizational Behavior*. 54.
- O'higgins, E. (2017). Revisiting The Corporate Socialand Financial Performaca Link: A Contingency Approach. *Journa of the Center for Business Ethics Bentley University*, 3 (122), 330.
- Ouchi, W. (1974). Structure Technology and Environment. *Industrial Relations and Research Association*, 110.
- Thompson, J. (1967). *Organization Action*.
- William Scott, T. M. (1972). *Organization Theory:A Structure and Behavioral Analysis*.
- Yıldırım, S. (2011). *Durumsallık Yaklaşımı Çerçevesinde Organizasyonel Konumlandırma: Türk Lojistik Sektörüne Yönelik Bir Uygulama*. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı.